Nytt läge

Tidning för övre Norrland utgiven av S. A. C.

Årg. 1. Nr: 1. Tisdagen den 1 Dec. 1925. Lösnummer 10 öre.

AKTION MOT FASCISTERNAS SKRÄCKVÄLDE.

Transportblockad och varubojkott mot Italien.

Malmbergets arbetare möna till internationell kamp mot Mussolinis blodsregim.

Malmbergets fackliga samorganisation avhöll fredagen den 27 nov. ett rätt så talrikt besökt extra möte, varvid åtskilliga viktiga åren behandlades.

Frågan om omläggning av den nuvarande kooperativa olycksfallsförsäkringen, från nuvarande frivilliga form till att bli obligatorisk i likhet med vad fallet är i Kiruna, föranledde en rätt så ingående debatt.

Samtliga talare voro principiellt enliga i saken men de flesta ansågo dock att det även innebure att försäkra organisserade skalbbare och det kändes oamakligt. Beslutet blev att frågan skulle berdiliggas och man under tiden skulle ta ej ett funderare på saken.

Till Kata Dalström minnavärd anslogs en mindre summa med den motivering, att varje organisation fätt liknande listor och förmodligen komme att anmäla med till ändamålet.

Sedan en del snärre frågor avgjorts, behandlade mötet den terror som Mussolinis bandithopar utöva i Italien. Utan debatt antog mötet följande resolution, att tillställas de olika politiska organisationerna samt L. O. och S. A. C.

Resolution:

Malmbergets fackliga samorganisation, som inom sig räknar mer än 600 organiserade arbetare, har vid möte fredagen den 27 nov. enhälligt beslutat att göra följande utlåtande i anledning av den hänsynslösa förföljelse vår kamrater i Italien äro utsatta för av Mussolinis banditthopar, de facistiska modegrisna:

Genom en rad nästan oräkneliga misshandlingar, politiska tillfälnlal, mord, blodsdåd, plundringar, vilda hämnaexpeditioner, det hänsynslösaste underdrykande av fäcningar, yttrande- och tryckfrihetens, ja den fascistiska regimen i Italien blivit det som med rätta kallas den mörkaste i Europa. Ingen en Italien äjlavi torde under sina mörkaste perioder i historien, ha att uppvisa motsvarande förhållande av fullständig rättslöshet och barbarisk despotism. Även under den svarta medeltiden var det blonens gångar fanns det dock i Italien fackliga organisationer, vilka utgjorde skyddsmäjar för den fria tanken och forskningen och som sökte med de medlen de tillgängliga att försvara den politiska och samhälleliga rättskänslan store man. Så icke nu, ty i vårt dagens Italien är den fasisten skyddad av lagen och sordmängmakten.

Nemesisen har nu hela Europas arbetarklass i sitt svar till de blodsintensiteiuna lodning. Vad han betecknar den mest förskräckliga, vilka ord ingetting betyder och vilka ord det inte solins blanck struntar i, blir även av Europas arbetare uppfas som den kata- de skrödmakarna de äro.

Men skall en verklig aktion mot Mussolinis komma till stånd, bör den organisera internationell och utan dröjsmål bli av också verkligen bligt på detta att bligt gåra. Platheln mot Mussolini och hans franiant uppmuntrar ytterligare fraktionen i andra länder till liknande hjältedåder.

Varje land i Europa importerar för hundratals miljoner lire varor årligen från Italien. Arbetarna äro det kunde man stå en stark dödig blockad visserligen lgängade av de reaktionära krafterna i Europa, men vi tro att arbetarna skulle vara mäktiga en blockade aktion genomförd av de stora arbetarnas internationaler så betalar.

Under hänsynslös tid arbetarna rakt vägande inspärrade i fängelser eller mäl- ett styrelsen i uppgrep och vilka de ej ta- ätaktion bli de politiska partierna lan- det rent som stort skulle avvittra — gjorde ändra fackliga arbetarna i Europa, i samråd med sina respektive internationaler, så skyndsamt som möjligt förbjuda, om en total blockad av Italiens transport och varubojkott mot Italien.

Den att göraro den hänsynslösaste förföljelsen i världen med hatiens bödeljs tyranni i spelen, måste omsider förmå arbetarna att gräva ned stridsyxan sig förnedra och begravas till ett aktet och ödsligt förgrus för sina hänsynslösa bödlar. Det finns inget bättre svar på Italiens bödlavälldi en proletariatets samling inom organisationerna i gemensam protest mot fascismen.

Malmbergets arbetare möna till internationell kamp mot Mussolinis blodsregim.

"Ge det iväg eljest åker du på Svartsjö"

Arbetslösheten stegras, lördrivarvaningarna ökas.

En bild av de hem- och arbetslösas trista tillvaro.

För några dagar sedan lade polisen i Malmberget vantarna icke mindre än 9 stycken a. k. lördrivarvaningarna åkas.

Det var den hårdandena na gestalta sig på arbetsmarknaden måste man fråga sig hur det hela kommer att sluta. Samhälet är fullt av betjäne och tvåhandlare, och polisen har endast att sin plikt likmätigt jaga dem. Ibland de i Malmberget anhållna var en yngling från det lansverge, som kommit dittuppunder att sökande efter arbete. Han hade arbetat några veckor i Luleå och hade klar medlemsbok från Luleå L. S., och den utvisade att han hade havt arbete, ty det fanns kontigentmärken i boken vilket icke hade varit fallet om han ej arbetat. Nu ville olycksan att ynglingen fått en varning. Karlstad i fjol vinter. I Malmberget fick han förståndigande att inom 24 timmar lämna samhället, annars skulle han få åka till Svartsjö».

Men undgår nu ynglingen Svartsjö genom att han lämnade Malmberget? Knappast, ty han är illvisad till landsvägen och den allmänna barmhärtigheten och förr eller senare åker han in på den vilrets av alla samhälleliga ungdomstalter. Hans levnadsasaga var lik alla andras av samhälleta olyckliga. Redan vid tio års ålder kom han ut i världen och egen händ. Han har arbetat då arbete fanuits och nu i dessa arbetslösheten tiden har landsvägen blivit hans hem. Något annat «brott» än att han var arbetslös vidlådde icke ynglingen. Fråga, att «brott» som han delar med tusende andra i olyckskamrater. En tänkande och vaken människa måste hamna på det sätt som alla dessa ynglingar i gator och vägar fram och samtidigt vet att samhället ej har annat att bjuda dem än att häfta och kallt polisdekret — förvisningshäftan, annars tar det fängelset eller och Svartsjö».

Hur man 'liquiderar' dödsstraffet i U. S. A.

Amerikansk journalist skildrar tvenne ohyggliga avrättningar i elektriska stolen.

Dödsstraffet är som bekant avskaffat här i Sverge och samma är förhållandet i åtskilliga andra europeiska länder. I det afrikanska kontinenten det emellertid förfarande och i vissa delar av den stora förbundsrepubliken ske det rättningarna t. o. m. med — elektricitet. Den österrikiska socialdemokratiska huvudorgan, «Arbeiter-Zeitung» publicerar i ett av sina senaste nummer ett artikel av en amerikansk journalist, John W. Gray, vart denne skildrar en avrättning i det beryktade Sing-Singfängelset vid Newyork, vid vilken han var närvarande i egenskap av s. k. lagligt vittne. Ekvationen — det var tvenne märkliga som skulle avrättas — gjorde det ohyggligt intryck på intervjuaren. Gray skildring av det hela ger en klar bild av den vetenskapligt raffinerade sätt dödandet av den laglige rättvisans hantlangare.

Gray skriver:

«Klockan 11 kom fängelsledaren till mig och gjorde mig det tillkänna: «Ni inbjudes härmed att som laglig vittne närvara vid avrättningen av John Ryn och John Emilletta. En fängvakt skall ledsaga ej till dödsbiset».

Vi kommo dit. I rummets mitt stod en stol med trådar vilka leddo ned i golvet och i fortsättningen doldes av en matta. Vid stolen voro också en stängd apparat. Mot den voro riktade med dörren till en vägg och hörjade fingra på en dagtäckes anbragt apparat. Mitt emot voro riktade med dörren genom vilken de tvenne dödsdöm- da nu skulle göra sin entré.

Alla de i detta människoslakt- hus närvarande blickade med samma blåll. Plötsligt slogs dörren upp och John Emilletta trädde in. Det var en ung man på några och tjugu år, lång, mager och med ett uttryck i ansiktet som tydde på andlig efterbliivnhet. En sekund stannade han liksom förkvarde, därpå tog den medföljande vakten en ej kraftigt tag om hans höger arm och förde honom fram till stolen. Fängen skakade då han långsamt sjönk ned i denssamma. Han

(Forts. s. 4.)

Luleå Fackliga Samorganisation anordnar storvväft.

Norrländska Soc.-Dem:s redaktör betackar sig för hudstryknningen.

Jury för att undersöka om kommunister varit blockadbrytare.

En beskyllning mot L. S. registerförare som säkerligen måste tagas ifrån.

Den ständigt pågående fejden mellan Norrbottens socialdemokrater och kommunister samt deras respektive pressorgan har i dagarna fått ett litet extra tillskott i kraft och intensitet. Det pikanta i saken är emellertid att stimulansen denna gång levereras från syndikalistiskt håll, nämnare bestämt av Luleå L. S. De som fojt ovispressen, nyamnade Norrländska Soc.-Dem, och Norrskensflamman, veta att säkren för sig om ett mellanhavanden som Luleå L. S. anser sig ha med det kommunistiska partiorganet, erkannerligen med dess fackliga redaktör, Emil Andersson. Luleå L. S. anklagar denne för att vid ett tillfälle under pågående konflikt i somras ha yttrat till en arbetskäpare Hansén i Luleå att L. S. på platsen vilken förde strider och som blockerat arbetsplatsen, «ej var någon organisation som man behövde göra upp med», och, skulle han ha tillfälet, «han ni komma ovenes med det, är det bara att arbetas». Till historien hör att Åtminstone en del av de arbetsvilliga som nämnde arbetskäpare under försöket att klara sig från en uppgörelse med L. S. lyckades anskaffa bevisligen vore kommunister och medlemmar av Askogens kommunistiskt ungdomsklubb, men i fackligt avseende organiserade. Anklagelsen mot Norrskensflammans fackliga redaktör lämte det omständigheten att en del av de arbetsvilliga vore kommunister blev naturligtvis ett «gefundenes fressen» för det socialdemokratiska partiorganet, och häromdagen publicerade tidningen en lång artikel som den av gången hade mottagit från en «känd syndikalist» vari lämnades en utförlig redogörelse för konflikten och vad som under densamma förekommit. I artikeln gjordes gällande att Emil Andersson spelat under tiden med arbetsgivarna och som även lämpat de arbetsvilliga blockadbrytarna, bland vilka även kommunister deltoro av samma besked, att de icke behövde fasta avseende vid L. S. och deras åtgeranden utan endast se till att komma överens med betäskaren.

Det var uppbake syndabocken, Emil Andersson, icke hade lust att vidkännas rättigheten av de framslungade beskyllningarna, var ju alt förutse. När sedan Norrländska Soc.-Dem. naturligtvis icke försummade att kraftigt utnyttja dem i sin ständigt pågående kampanj mot Norrskensflammans fackliga redaktör, var det trätfades från kommunistiskt håll anstalter för inkallandet av ett «fast arbetsmedelande» av Luleå fackliga centralorganisation, i vars styrelse Andersson är medlem. Det vilket bl. a. Norrländska Soc.-Dem. redaktör, P. A. Sehlstedt, särskilt inviterades för att, som det hette, «stå till svars för angripen mot vår organisation och enskilda medlemmar av densamma». Vid mötet skulle även ett annat mellanhavande av äldre datum behandlas, en numera avvecklad konflikt vid Luleå stadshotell, under vilken red. Sehlstedt som hans tidning uppträtt på ett sätt som väckt harm och förtrytelse bland stadens organiserade arbetare, och bidragit att förvärra de tillfredsställande lösning av densamma. Då han emellertid på goda grunder ansåg att frågavandringen mötte åtminstone för hans del icke var avsett som någon lösning djöestitsfältning avböjde han den f. ö. i gånska bestämda ordalag. Det var emellertid detta inbjudningen under påpekande att det var Norrskensflammans fackliga redaktör som kommunisterna som L. S. anklagelser vore riktad emot och att det tillämnade «vaifärdstribunalet» således både skulle sätta dömma av det dessa och icke med något annat.

I forsdagskvall gick medlemsmöte av Luleå L. S. i Folkets hus. Omkring ett hundratal medlemmar i olika fackföreningar hade infunnit sig. Ordförande i denne styrelselademöter i Luleå L. S., Holmkvist och Livbom, vilka inbjudits, voro närvarande. Mötet lämnade ingen tvivel om att de ej dem som uppträtt såsom arbetsvilliga under L. S. konflikt, med firmin Hansén.

Första talare var Emil Andersson, som inledningsvis poängterade yrkten av enighet och solidaritet i arbetarbetsmarknaden och det överjick så till de frågor vilka föranlett mötets sammankallande.

Efter att ha redogjort för konflikten och stadshotel-ärendet densammas förlopp, ingick han på en utförlig framställning av sitt mellanhavande med de olika parterna i L. S. strid mot firman Hansén, samt protesterade på det bestämdaste mot anklagelserna för att ha sökt komma L. S. livs under densamma. Yttranden sådana man påbördat honom hade han i ett tal till arbetskäparna per, ej heller hade han uppmanat till något blockadbryteri. Allt det som vägen gjorts gällande, var endast skamligt förtal och han var beredd att åta sina gångna ord om lånande av arbetskäpar som sedan hade att avkunna sitt domslut.

Red. Sven Linderot fick därefter ordet och redogjorde för hur han visste om striden och den ställning Norrskensflammans redaktion intagit under densamma, samt uttryckte som sin bestämda mening att de oupphörliga personliga angreppen mot Andersson bottnade i personliga motsättningar att syftet var att få honom omöjliggjord inom arbetarerörelsen.

I den påföljande debatten som inom parenteis sagt, icke saknade vissa muntrande poänger, deltogo ganska många talare. Auditoriet utgjordes sikerligen till övervägande delen av kommunister, vilka ej självfallet delade de meningar som framfördes av de bägge inledarna. Nägon meningsfrämfrämfrån Norrländska Soc.-Dem. uppträdde icke; däremot uppträdde från L. S. sida dess registerförare Holmkvist, vars redogörelse för konflikten och därmed sammanhängande saker i allt väsentligt överensstämde med den som lämnats i den socialdemokratiska tidningen. Han framhöll att den av delägarna i Firman Hansén som vänt sig till Norrskensflammans redaktion rörande den av L. S. påtalada blockaden, bestämt påstod sig ha fått det omtalade besked av Emil Andersson och med de erfarenheter tal. hade, beslutade han icke uppgifters riktighet.

I fortsättningen gled meningsbytet upprepade gånger in på gamla tvistemåen, de reformistiska organisationernas ställning till L. S. strider under de senare åren etc. och ordf. måste gång efter annan anmoda resp. talare att hålla sig till de frågor som stodo på mötets dagordning. När talarelistan var genomgången framlämnade Emil Andersson ett längre förslag till uttalande som mötet också antog. I detsamma protesteras mot angreppen från Norrländska Soc.-Dem. både i fråga om konflikten vid stadshotelet och den av L. S. mot firman Hansén förda. Rörande beskyllningarna mot Andersson för att hygga järnvägar med arbetskäpar i det lämnades några miljoner till det hygga järnvägar med. Detta lan ställde ju i alla fall en viss

(Forts. å 3:dje sid.)

Damoklessvärdet över landsvägsfolket.

Polisrapporterna torde kunna stimulera arbetarna till en omedelbar aktion.

Med samma regelbundenhet som årstiderna växla vräkes här i landet varje höst tusentals arbetare ut i arbetslösheet. Ingen frågar efter varmed dessas landsmän skola försörja sig och de sina under de sex—sju månader som på något sätt måste genomkomma innan de stäsongindustrier, inom vilka de ha sin sysselsättning, äro igångsatta. Förhållanden under de korta månader de haft arbete, har icke varit sådan att de av densamma kunnat reservera medel för sitt uppehälle under en sådan period av arbetslöshet som de måste räkna med, och det arbetslösheet alltid intreffar under en årstid då, på grund av det hårda klimatet, behoven mat och kläder etc. stegras till det yttersta, gör dess situation nu mera förtvivlad. I regel går det också så att sedan dessa samlingar vakna upp ur sitt dvalliknande tillstånd, det finnes barna en enda utväg kvar om de vill leva vidare och uppleva en ny vår och därmed följande nya arbetstillfällen. Enda utväg betterlest och luffandet.

Därmed är den arbetslöse fälgelfri. Av dem vilkna yrke är att se till att de mänskliga lagarna efterlevas, betrakta han nu som vilfebrädd. Dessa rättvisans förvaktare kunna i nägra fall vara människor i detta ords vackraste betydelse, men i andra fall äry de också synnerligen primitiva människor som av allt att döma ej ha ett dugg av det rätta i sina hjärnor. Det har papehate rätt att i sitt brist höjas starkare an dijest, torde nedanstående artikel om inlandsbanebygget, skriven av organisatören för S. A. C. norrbottensdistrikt J. W. Kramer, särskild aktualitet, för alla arbetslösa i dessa trakter.

Kramer skriver:

I dessa arbetslösheetens tider är det många som gör sig den frågan: varför bedrives arbetet på Inlandsbanan med denna sneglafart? Farten kan beteckna som skeldeddans gång på sandbanken. Det hela minner oss om vad en anläggningsarbetare yttrade en gång i Porjus, då nägra av ingenjörerna stode och diskuterade. Inlandsbanans betydelse: «Vad fan tjänar det till att bygga den na bana, det räcker inte mer in två skrindor nälbändhö på varje nya och det hinner nog bönderna att dra hem på vintern.»

Då levande en av ingenjörerna, «det har du förbanmat rätt i Calle» och det vil synas som om det gamle ralarens utsago tagits i beaktande. Efter snart sex år som det har man hunnit dryga tre mil från Porjus, och alla tecken tyda på att det dröjer ännu två år innan man är framme vid Jokkmokk.

Om en banas betydelse ur kulturell synpunkt behöver man ej diskutera, ty därom är alla ensåa och jo fortare en järnväg kan gå färdig, ju fortare kommer det att det dröja till den kulturella utvecklingen. Det framhålles, och kanske ej utan skäl, att det är en fråga av kapital, som gör att bygget ej kan forcerras fortare. Men statskulden ökas för varje år utan att det länas pengar till järnvägsbygget vidare, och det blev knappast mer än en bokföringsåtgärd om det ländes några miljoner till det hygga järnvägar med. Detta lan ställde ju i alla fall en viss

(Forts. å 3:dje sid.)

EN FÖRMÅTARE MED EXPEDITION I POLISTINKAN.

Interiör från Storbackens revirförvaltning i Murjek.

Lider vederbörande av lokalbrist? Strejk och blockadbrytare arbetsledningens gunstlingar.

Det har papehate rätt att i sitt brist höjas starkare an dijest, torde nedanstående artikel om inlandsbanebygget, skriven av organisatören för S. A. C. norrbottensdistrikt J. W. Kramer, särskild aktualitet, för alla arbetslösa i dessa trakter.

Kramer skriver:

I dessa arbetslösheetens tider är det många som gör sig den frågan: varför bedrives arbetet på Inlandsbanan med denna sneglafart? Farten kan beteckna som skeldeddans gång på sandbanken. Det hela minner oss om vad en anläggningsarbetare yttrade en gång i Porjus, då nägra av ingenjörerna stode och diskuterade. Inlandsbanans betydelse: «Vad fan tjänar det till att bygga den na bana, det räcker inte mer in två skrindor nälbändhö på varje nya och det hinner nog bönderna att dra hem på vintern.»

Då levande en av ingenjörerna, «det har du förbanmat rätt i Calle» och det vil synas som om det gamle ralarens utsago tagits i beaktande. Efter snart sex år som det har man hunnit drygs tre mil från Porjus, och alla tecken tyda på att det dröjer ännu två år innan man är framme vid Jokkmokk.

Om en banas betydelse ur kulturell synpunkt behöver man ej diskutera, ty därom är alla ensåa och jo fortare en järnväg kan gå färdig, ju fortare kommer det att det dröja till den kulturella utvecklingen. Det framhålles, och kanske ej utan skäl, att det är en fråga av kapital, som gör att bygget ej kan forcerras fortare. Men statskulden ökas för varje år utan att det länas pengar till järnvägsbygget vidare, och det blev knappast mer än en bokföringsåtgärd om det ländes några miljoner till det hygga järnvägar med. Detta lan ställde ju i alla fall en viss

(Forts. å 3:dje sid.)

Det har papehate rätt att i sitt brist höjas starkare an dijest, torde nedanstående artikel om inlandsbanebygget, skriven av organisatören för S. A. C. norrbottensdistrikt J. W. Kramer, särskild aktualitet, för alla arbetslösa i dessa trakter.

Kramer skriver:

I dessa arbetslösheetens tider är det många som gör sig den frågan: varför bedrives arbetet på Inlandsbanan med denna sneglafart? Farten kan beteckna som skeldeddans gång på sandbanken. Det hela minner oss om vad en anläggningsarbetare yttrade en gång i Porjus, då nägra av ingenjörerna stode och diskuterade. Inlandsbanans betydelse: «Vad fan tjänar det till att bygga den na bana, det räcker inte mer in två skrindor nälbändhö på varje nya och det hinner nog bönderna att dra hem på vintern.»

Då levande en av ingenjörerna, «det har du förbanmat rätt i Calle» och det vil synas som om det gamle ralarens utsago tagits i beaktande. Efter snart sex år som det har man hunnit drygs tre mil från Porjus, och alla tecken tyda på att det dröjer ännu två år innan man är framme vid Jokkmokk.

Om en banas betydelse ur kulturell synpunkt behöver man ej diskutera, ty därom är alla ensåa och jo fortare en järnväg kan gå färdig, ju fortare kommer det att det dröja till den kulturella utvecklingen. Det framhålles, och kanske ej utan skäl, att det är en fråga av kapital, som gör att bygget ej kan forcerras fortare. Men statskulden ökas för varje år utan att det länas pengar till järnvägsbygget vidare, och det blev knappast mer än en bokföringsåtgärd om det ländes några miljoner till det hygga järnvägar med. Detta lan ställde ju i alla fall en viss

(Forts. å 3:dje sid.)

JULLÖPARE metervis i flera olika mönster. Kr. 1,50 per meter hos **Elvira Runnman**

NORRLANDSFOLKET.
Expedition: Kr. 56, 1. 4.
Postadress: Kiruna.
Telegramadress: Norrlandsfolket.
Telefon: 439. Fakturor 438.

Prenumerationspris:
Ifrån kr ..... kr. 7:—
Tre kvartal ..... » 5.50
Två kvartal ..... » 4.—
Ett kvartal ..... » 2.50
En månad ..... » —.90

Annonspriser:
Före text ..... 12 öre per mm.
Text ..... 15 öre per mm.
Efter text ..... 10 öre per mm.
Pöbelsv. förbeningen ... vägslagsannonser kr. 3:—
Odödsannonser intill 50 mm. kr. 3:— med att tillägg av 10 öre för varje överskjutande mm.
Absolut bestämd plats 40 proc. förhöjning.
Kiruna 1925. Tr.-A.-B. Nordpolen.

Förlovnings- & Vigsel-
RINGAR
från
Fritz Olsson
Ro krävint vackra och smakfulla.
Priskurant och riktigmätt gratis och frankto på begäran.
Ombud i Kiruna: Adolf Dahlroth. Telefon 51.

Röda Kvarn
Tisdag sista dagen
Det stora ögonblicket.
Onsdag t. o. m. Lördag
Föreställningar kl. 6—8.15—9.30—11.
Varje föreställning ... min. 45 min.
EINAR HANSON. ERETA GARBO
Den gläjdjelösa gatan
En med konstnärlig intensitet och hänsynslös realism genomförd modernisering av Ibsen.
OBS.! Tidens ... OBS.!
Barnförbjuden.

Teater Biografen
(Folkets Hus) (Kiruna).
Tisdag, onsdag den 1—2 dec.
Förest. kl. 7—9—11.
OBS.! Två timmars program. OBS.!
Cyrano de Bergerac
Efter Edmund Rostands sköldiga komedi. Aldrig har hela Stockholmspressen varit så enig om lovord över en film, som om denna. Och vår egen hundrettonfamns greve, tröfterre Gustaf Cederström säger: Det är den bästa film jag sett och detta varje sen i filmen utgör en stor begåvningsfrågor av hög kvalitetrig valor.
Vanl. höjtepriser! Barnförbjuden.

Café Flora
Kiruna
Alltid gott kaffe.
Thé, Chokiad samt Smörgåsar servéras.
Välkomna till besök!

För vintern
är hemstickade underkläder bäst. Prima herrunderkläder köpes hos
VIKANDERS EFTR., Kiruna.

OBS.!
Damkappor
Bortslumpas under Dec.
Herrkostymer
utsorterade bortslumpas under Dec.
Överrockar
utsorterade bortslumpas under Dec.
E. ESPLING
Kr. 7. KIRUNA. Kr. 7.

Gilen ej
K. A. Högglundhs
Rak- & Frisersalong
Lokal: Samma hus som Åbergs affär.

Logen 3381
Fjällvakten
håller ord. möte
Onsdagen den 2 December 1925
å Folkets Hus lilla sal kl. 8 em.
(fr. d. Godtemplarhus).
OBS.! Ändrad tid och lokal.
STYRELSEN.

Passa tillfället!
Från 1:sta Dec. utslutsljas en del utsorterade varor till nedanstående priser:
Ulstrar, gröna kvalitet ... 48:—
Ulstrar för ynglingar ... 38:—
Vinterpaletter ... 35:—
Svarta Kostymer i Drejd ... 65:—
Blå Kostymer i Cheviotcloth ... 65:—
Brunredjga Cheviotkostymer ... 75:—
Sportkostymer av tjock kalmuck ... 70:—
Sportjackor ... 25:—
Gossmössor, grå kattunar ... 5:—
Barnmössor, brutna med skärm ... 5:—
Dessutom lämnas mycket hela varor utom å Collijns fabriksat.
GUSTINS
Tel. 339. Herrekipering. Kiruna.

BILLIGA
Reform- & Snörliv
finnes i
VIKANDERS EFTR.,
KIRUNA.
EXTRA PRIMA LANDSSMÖR hos CARL JANSSON, Tel. 407. Kiruna.

Lediga Platser.
En pigg och ordentlig gosse erhåller lärlingsplats hos
Wilh. Durban

Önskas hyra.
Lägenhet
om två, ev. ett rum och kök önskas hyra av två personer. Tacksam för svar märkt »Två personer», Norrlandsfolkets exp., Kiruna.

Möblerat rum
önskas hyra. Svar till Colliseum, Hyresbetalares, Box 23, Kiruna.

ARBETARE! Gör Edra inköp endast hos Norrlandsfolkets annonsörer!

OBSERVERA! *OBSERVERA!*
KIRUNA BEKLÄDNADSMAGASIN
FINNES
Arbetskläder, Underkläder, Strumpor, Vantar och Handskar m. m.
till billiga priser

Observera!
Kaffe, Socker, Kött, Fläsk och Konserver av alla slag till nya priser.
S. A. Andersson
Kiruna
Tel. 97. Tel. 97.
Begär nota och kassakvitto.

Malmberget.
J. G. Lundströms VEDHANDEL
brinnas härmed i allmänhetens ätanke. Tillhandahåller prima barrved och björkved, sågad och hemkörd till billigaste priser. Sågar även på beställning alla andra virkesdimensioner till platsens billigaste priser.
Vördsammast: J. G. LUNDSTRÖM.

Gynna våra annonsörer.

NORRLANDSFOLKET
Post- o. telegramadress: Norrlandsfolket, Kiruna.
Telefon: 438.
Redaktör o. ansvarig utgivare: EDVIN LINDSTAM.

Kiruna den 1 Dec.

Den enfaldiga enigheten.

Det dväljes många underliga människor, i gnds hage och samma är förhållandet inom arbetarrörelsen. Icke så att dessa människor göreta några yttre avvikelser från den vanliga typen för människan men till sin inre del och intellekta äla lägging lysa de i spektrums alla nyanser och göra arbetarrörelsen till en provkarta på mänskliga hugskott och idéer.

Bland alla dessa typer iakttagen man tämligen allmänt en som allt uppfattning enighet. Typens valspråk är alltid: »Tänk om alla voro enigaa», och de uttala med synbar övertygelse den uppfattningen att först den dagen då alla människor äro absolut ense, då det finnes endast en organisation, endast ett det endast en mening, först den dagen skall det vara möjligt att omsätta socialismen i verklighet. Utmärkande för alla människor av denna typ är att de i allmänhet icke prälsi med någon egen uppfattning eller någon egen idé. Enighet är för dem nog i och för sig. Varom man skall enas ha de icke brytt sin hjärna med att utfundera utan för dem står saken tydligen så till att kan man bara enas så nog finnes det alltid något att enas om. Och för all del, bl det så att förverkligandet av socialismens ideal består däri att man avskaffar allt vad kamp, debatter och idéstrider heter så kan det ju så vara.

Det är framför allt ungn och fröjd som dessa dåtumb och i konsekvens därmed har parollen om enighet in i detalj blivit det oftast bara mellet. Lugnt och fridfull skulle det ju också otvivelaktigt bli om den absoluta enigheten blevo konstaterad. Jä det blevo säkerligen så lugnt att det snart skulle börja kännas un ket och kvaft. Mänskligheten tal skulle ju bli ändast ja, ja, och nej, nej; gammal intellektuell spi skulle tuggas om i det oändliga tills den kändes torr i munnen och förorsakade kvälningar. De som tidigare tyckt om att sträva mot höjderna, att pejla djupen och att söka och stirra in i det outforskade finge lov att sluta upp därmed ty de kunde ju gå och hitta något nytt som komme att störa enigheten. Sålunda, det enfaldiga enigheten samfund skulle icke kunna gjiva livet något livande moment eller någon omväxling.

Dessbättre är dock så att om någonsin människor i verklig mening gjort sig förtjänta av beteckningen utopister så är det dessa enighetsapostlar. Ty aldrig skall det bli olyckligt att människorna så fullständigt tapppa kuraget att de mista lusten för tävlan och kamp, ärlig fysisk och ännu mindre andlig envig.

Ändå är socialismens mål bl det att förvandla mänskligheten andliga och intellektuella liv till en lugn, ankdamm. Socialismens uppgift må vara att lära människorna begagna gjuna och ärliga medel i kampen, att göra var och en sin cham, att i görligaste mån föra kampen över från vad den nu är, en brutal och skoningslös kamp om brödet till det intellektuella området, till att bl en kamp som fytter upp och driver fram ädlaste idealen. Man att alldagligt strida mot yttre svårigheter, utan att få tumla om med idéer och slåss med andens vapen skulle hela mänskligheten snart stanna i växten, försumpas, degenerera och då både andligt och fysiskt.

Det vore tillräckligt om alla de som med list och lurendrejeri bevärvats sin fulla andel av vad de materiella behoven kräva, kunde enas om att ändra på detta så att massor av människor slippe tryckas ned i andlig slöhet utan i stället kunde bli aktiva deltagare i dorf hyttiga och nödvändiga kampen för det mål som heter, en från tryckande materiella bekymmer befriad, vital och kampglad mänskligheet.

G. H—m.

Det skall gå!

Då vi syndikalister här i Norrbotten på distriktets konferens i Boden pingstet 1924, första gånen sålunda samlade, kom vi ett enstemmigt tandet av en egen tidning för den syndikalistiska rörelsen i den nordliga ändan av hela landet. Det var det många som sade: »Det går inte!» Nu efter halvannat år, har det dock gått. Eftersom att det fortfarande numret föreligger färdigt.

Vad månne bliva av det barnet? Jag saknar aiarens förmåga att ställa nägot horoskop för den nyfödde, men jag är livligt övertygad om, att därest alla kamrater ha och vänder om det gamla ordtyrgeket: Det gär inte och i stället säga: Det skall gå — så kommer det också att gå.

Det är massans inrotade vana att dagot nytt skall skapas, att komma med det gamla vanliga: Det gär inte. Om alla pioniärer både på det andliga och materjella området skulle ha lyssnat till de övrigas tvärsikre: Det gär inte, så skulle vi förmodligen än i dag befunnit oss kva fjäll och grottemänniskornas stadie i utvecklingen.

Hur många gånger har icke arbetarne, då de startat sina tidningar, sina bibliotek, sina Folkets hus, sina folkparker m. m. fätt höra det gångbara skrä: Det gär inte. Ändock finnes det i dag hundratals företag av här uppräknade slag, som blivit en verklighet under en halv mansålder.

Kamrater. Då vi nu ser vår ändaknäpare nå förverkligat, då vår egen tidning blivit en verklighet, då gäller det framför allt att inte lyssna till profetiorna som säga: Det gär inte. Må vi alla och en var vände om devisen och säga: Det skall gå! Om varje syndikalistisk kamrat, som menar allvar med sin syndikalistiska åskådning, och som vill medverka till vår rörelses framgång i Norrbotten Västerbotten gör vad på honom ankommer, så skall det också gå. Då äre vi förvissade om att tidningen icke endast kommer att gå, utan även skall komma att fyllo sin uppgift att tjänva arbetarna i Norrbotten, de andra nordligaste provinser för syndikalismen.

Hälsning.

J. V. Kramer.

Konferens för gruvarbetarna inom S. A. C.

Grus- och malmindustriarbetarnas förb. A. V. hade förslagen den 21 dn ha bjudit till konferens i Grängesberg, med L. S. inom gruvindustrien. Konferensen öppnades av B. Ljung, som hälsade de representerade välkomna, och framställde förfogan hurvuida deltagarna godkände utskiftets förslag, med anledning av de nu föreliggande framställningarna om sammgruvorna, samt de pågående strikerna, kalla till extra konferens. Konferensen beslutade enhälligt att godkänna ett av utskottet framlagt förslag till dagordning.

Som ordf. valdes K. Andersson, Grängesberg, och B. Hager, Persberg. Sekr. Svensson, Fagersta, och A. Gustavsson, Storvik. Inferent underteckad. Sedan övriga erforderliga val föreligeta behandlas att fortsätta förhandlingarna till kl 12 m. med en kaffepaus under kvällen kopp, samt att fortsätta på söndagen med börjas kl. 10 fm.

En del beslut fattades i fråga om ejendfördelning och repebjäg till ekonomisk svaga L. S. som arbeta under svåra förhållanden, beslutade enhälligt. Ej ett Härefter föreglska till konferensens huvudfråga: sättnätten inom gruvindustrien, vilken inledes av Arnmann Grängesberg, vilkn redogjorde för, det den allmänna situationen och tillståndet den uppgetelse som träffats vid expertförhandlingarna. Ingenting nytt kom fram ende, men lugn och saklig. Ombudn från Persberg och Striga redogjorde för deras strikar och deta läge. Ombudn från Klarina lämnade upplysningar angående förhandlingen och uppgörelsen vid de norrlänska mahnstiften. Sålnlitta talade en av de klargörs situationen i de platserna, vilket gjorde att konferensen kunde få en helhetsbild av det nuvarande läge. Efter en ingående debatt, som ojek ej avslutats, avbröts dagens behandlingar kl. 12 m. En del tjänare vore förrtfarande antecknade å talarlistan.

Förhandlingarna återupptogs kl. 10 fm. på söndagen i Persberg. Ytterligare redogjorde over underhandlingarna och uppgörelsen i Persbergsdistriktet redogjordes av Hager, Persberg. Ljung redogjorde för den organisatoriska ställningen inom industrien. Den lang talaren avslöts den andra, om frågan finr även denna dag alsidigt belyst. Den allmänna meningen var, att för hela gruvarbetarkåren var det bäst att samarbete kätarkåren mellan L. S. och Gruvindustriarbetarförbundets avdelningar, så dessa styrkeförhållanden av vägande, och inga sådana ko möjligt att på ett tillfredsställande sätt åstadkomma uppgörelse.

Konferensen beslutade göra ett stäntlinde, att tillträdtas Gruvindustriarbetarefördunet. Men som referenten nästa avlägsna sig efter det detta föreslagits och ej tätt det avslagnat, kan det ej ordagrant återgivas, men var i huvudsak av följande innehåll: Konferensen beslutade, att på grund av att organisationen ara kro i medlemsal ungefär likstälda, ingendera parten borde, under de nu förelegande avtalsuppgörelserna, utöka sa parterna uppgörelser, enär ingendera parten kan hänna sig bunden av en uppgörelse som de ej fätt vara med och samtlemera. Detta för att hälina samarbete mellan avdelningarna inom L. S. ty om läget inom industrien är trycka och arbetsmarknadsläget i stor utsträckning det-tatt, det en av vid verkstäd arbetsgruvarbetarnen har möjligt att underhålla med syndikalistisk indoktrinerad arbetare, utan vi just inte likt simpliga fackföreningsmänniskor ett underhållande tigarätten, utan vi se på hela gruvarbetarkårens fäkta. Som i flera platser ej gett samarbete förut räker inrätta L. S. underhållningen, ämne vi att frägan kan lösas gemensamt, alldenstund organisationerna skjrevförhållanden äro likartade. Om Gruvindustriarbetarefördunet kr tillägg för detta ämnetrefe. vå det ej möjligt att det ej gruvarbetarkåren gynnsamt resultat. Beträffar beslutet om en gemensamt gruvarbetarkårens gynnsamt resultat, och den föreliggande situationen ordgjordes utslagsten som lämpig för det parlamentsetta V. U. och L. S. dels en samarbete kommer till stånd dels om det samarbete eventuellt ej kan etableras Dessa utslanden tillsattes L. S. Vistarbetarna i Persberg och Striga redogjorde hänseende, beträffande ekonomiskt stöd för de strejande i Persberg och Striga. Ett sådant förfarande med protokollet i o. m. det nu tillsatta L. S. gruvarbetarna. Ett sympatistadande gjordes för de strejande i Persberg och Striga, och beslöts enhälligt, att av dem det stöd i det i hehov, av för att kunna fortsätta striken till ett lyckligt slut. Deltagarna författade sig nöjda med konferensen, ej de efterlät som Kalsdemjunden, och ej ett ett tack från A. Ums representant, samt av en det omfund, för tabjudan, av den kamratliga sammanhang.

Denna konferens fyllde säkerligen sin uppgift, ty en det förhållanden blevo klarlagda och ombuden blevo upsatta i att allmänna läget bättre kunna bedöma i hehov, av för att kunna fortsätta striken till ett lyckligt slut. Deltagarna författade sig nöjda med konferensen, ej de efterlät som Kalsdemjunden, och ej ett ett tack från A. Ums representant, samt av en det omfund, för tabjudan, av den kamratliga sammanhang.

Denna konferens fyllde säkerligen sin uppgift, ty en det förhållanden blevo klarlagda och ombuden blevo upsatta i att allmänna läget bättre kunna bedöma i hehov, av för att kunna fortsätta striken till ett lyckligt slut. Deltagarna författade sig nöjda med konferensen, ej de efterlät som Kalsdemjunden, och ej ett ett tack från A. Ums representant, samt av en det omfund, för tabjudan, av den kamratliga sammanhang.

Kiruna.

Kyrkostämma i Kiruna.

På kyrkostämma i Kiruna söndagen den 29 nov. förelägo till behandling följande ärenden:

1. Rörande elektrifiering av samhällets skolor.

2. Rörande lärarinnas till länsstyrelsen ställda besvärsskrivelser.

3. Rörande sjöldjärarnas löner.

I elektrifieringsfrågan öppnades debatten av hr Ruthström som framhöll att han icke ville göra sig medansvarig i det beslut om elektrifiering emedan vattenfallsstyrelsen icke kunde lämna några som helst garantier för att man skulle få begagna sig av billigare så kallad trunnda, ström, vilket vore enda möjligheten att göra elektrifieringen ekonomiskt fördelaktig. Talaren yrkade bl. a. att skolrådsmajoriteten avslagsyrkande.

I fortsättningen av debatten deltogo på skolrådsmajoritetens sida hr Rönman, Henriksson, Stark, Borin, Höök och Lindén nade sig, samt de representanterna sida hr Ruthström och Dahlén.

Vid föreläggen votering beslutade stämman med 86 röster mot 29 att tillåta skolrådsreservantens och hr Ruthströms avslagsyrkanden.

Beträffande den av en av kommunens lärarinnor till länsstyrelsen ställda besvärsskrivelsen beslutade stämman att vidhålla den ståndpunkt som skolrådet tidigare intagit.

Ifråga om slöjdlärarnas löner beslutades om bordläggning och återremiss.

Överläggningar i mjölkfrågan.

Norrbottens läns mjölkproduccentförening och Norrbottens läns mjölkkonsumentföreningen styrelser hölio söndagen den 29 november sammanträde å järnvägshotellet i Kiruna under ordförandeskap av landshövding Malm. Ändamålet med sammanträdet var att uppgörta leveranskontrakt för år 1926.

Vid föreläggen votering beslutade stämman med 86 röster mot 29 att tillåta skolrådsreservantens och hr Ruthströms avslagsyrkanden.

Beträffande den av en av kommunens lärarinnor till länsstyrelsen ställda besvärsskrivelsen beslutade stämman att vidhålla den ståndpunkt som skolrådet tidigare intagit.

Ifråga om slöjdlärarnas löner beslutades om bordläggning och återremiss.

Överläggningar i mjölkfrågan.

Norrbottens läns mjölkproduccentförening och Norrbottens läns mjölkkonsumentföreningen styrelser hölio söndagen den 29 november sammanträde å järnvägshotellet i Kiruna under ordförandeskap av landshövding Malm. Ändamålet med sammanträdet var att uppgörta leveranskontrakt för år 1926.

Fjällvare-Malmbernet

Lappsändagen i Gällivare

bjöd i år icke på några ovanligheter. Lapparna voro sparsamt representerade och det var blott ytlut på det gamla folknöjet, som kämnetechnade lappbiergerna för en 25 à 30 år sedan.

Vad som tjöbehöll traditionerna var Kylan. På kvällen var det över trettio grader i Gällivare, en ytlut på ovanlig förnedre. En del icke finns mer än högst 4 tums djup.

Fackliga enhetsfronten

diskuterades i söndags å möte i Malmberget. Som inledningstalare stod Berg från L. O. och Kramer från S. A. C. Att frågan ej har så stor aktualitet kunde man säta sig till genom publikens fåtalighet, endast ett 50-tal hade mött upp. Vi avstå från att referera talarna ty det var de gamla argumenten som vi redan hallat. Vad vi däremot med nöje noterar är att debatten var lidelsefri och höll på ett bägge plan än vad som brukar vara fallet då de olika åskådningarna drabba samman.

Det gjordes dock från alla håll ett uttalande om vikten av en enhet. Det betonades att skall något kunna göras för att uttjäna klyftan att det det det gäpnin att i första hand de både huvudorganisationernas ledningar sammanträda för att söka framlägga en plan på att enhet skall ske. En konferens sammankallande med representanter från de olika åskådningarna borde sedan kunna ske, endast att bli en i stort anlagd uppskjutningsapparat, som ingen av de båda riktningarna har någon nytta av.

Småsker från Malmbergets horisont.

Dans och vägtrafik.

I lördags hade Gällivare julfoniar arrangerat en dansfest i Ankarsnäsgården i Gällivare. I inbjudan hette det: »Kom och bibrag med din skärv för att stärka föreningens kassa till den stundande julgåvan».

Det föreligger ingen anledning att tälja något klander mot arrangörerna. Vi tvivla ej om att de hade en lyckad och ej ändå ännu större och kan det på något sätt avhjälpas, så må L. o. Gällivare-folk ej vara bäre förskrifta och ej vänta med att vilja i detta sammanhang ekta en samverkande till arrangörerna och även de jazzande. Hur kämn det i det nuvarande läge som det nu är i det internationella goda, medvetna om vi det darmed höjnger till en ny skjorta åt illa fär ny julen?

Ni arrangörer, Ni försvarare av det nuvarande systemet, Ni som ställt framhäl ljer att det nuvarande samhälle är det bästa av alla tänkbara om det inte är det, vilken blodig ironi ligger ej i hela tillståndet. Att kämna med sig det ej gruppen av människor som det, fin nit en liten pys skall få en skjorta eller ett par nya skor till jul, eller för att skaffa hellre ett gott till en hungrigt barnmäl på julkvällen. Vilket lätt ena hela mänskligheten.

Ser man nit över vägtrafiken skall man finna vad av alla slag. Overfyllda motorfunkagata, stora lager av skor och kläder och hundt skall en del nödiga dunn det det det

Stick och stöfar

NORRLANDSFOLKET

Kungl och kärvt är folket-upp i norden. Kunskar inte, skrifter eller andan. Sälles och köuppar hört för magra fodaren som det tillåtas vikling lon för dagen.

Mesta tänen tages utav andra — bohagsmänen. I vara tekop vanlig tänderna av andras sicrit och möda undra da att skuarra bli sröda!

Norrlandsfolket var ej skupi att skyen vig i grunor digerri om begrava, eller fryas att umkina kojor, hundna uti bulgaskäldets hofar.

Men, en gång det blir vitt bättre tide after inkapa hörda bliira sirider. tä förtrykket kastas av Svenska och på skuvrekl kar en ändi.

Då ej längre nägon blir utskägen — fagen fattig sate nakn i bygen. Finns ej mera skavar och skvinnor Alla äro frän — nätn och kvinnor.

Hredaj

En professor som pratar strunt.

En professor har varit uti det ledt tal. Hans namn är Fehr och hans tal gick ut på att söka uppmjuka unsgängsformen en mellan una nämnkaar och skrätt till. Ämnen de av sen man tindiceas arbetäjare eller arbetare. Professorn, som tjäfligen är en gerryfilg pärek, tycker att dessa tvä lägar gå omkring och se sälfte oftäjtängäja och tiltknäppta ut. Ihen vänder sig till höger och vänster, upp uppmärksmäda, inbjudande och vädjande mot sin vän gnesäkera sna ämnen ändra, vill att vi skall bröja frekersäjorn och unsgäa mera familjärt och förtroäfl. Vi vill skall förenäa blanda för varandra fel och berister.-och-i stäfäet av de gäda sidorna samä att vi kadä i alla fäj förenade av varandra.

Professorn tycker att ingendera av de två parterna har nägonting att vara stolt över, ingenting nah motiverar att man på det sätt vänjer kätet gär sträng och sätter näsan i vädret. När de socialistiska arbetarnas förtroendemän arbetskläsnad erkänna att socialistäna leke är ett mäj utan endast en arbetsäjpoäes och att kapitalistärna vil jäte lägre kanna blanda för att de på vilet sätt äro förenäde av arbetarna, at tycker professorn att det borde kunna gä att sunna.

Ja, professorn är tyckäg han ty han tror sig unsäyäjäa vilkäna den nyäv omtalade och berömda, alltid medlande och emäl mer vänäde kläppan kom gränsästäfäna sätäd kanna bäjäa ägäm, de så kallade oparteiska. Hade han icke haft denna tro, skulle han säkert icke käst sig kallad till denna hoppfäl mässan. Ty att den är hoppäla det ä ser, om inte professorn säjäv, så dock mäges bland de bakom medlingsmäsäan tyskäan sjäbästärnä. Dägens äjäm tel exempel inser det tydligen, ä huru den kädä inte kan läta bli att hälä

Köper löständer

gamla kasserade (även söndriga) samt guld o. platina till högt pris.

Betalar Ärda till 7 kr. pr tand. 1889 och 1893 äro Tenterobiljettioner köpes. — Passa på nu, emedan alla uppköp av tänder är förbjudet från 1 januari. Tänder från landsorten kan insändas i brev (ej rek.). Likvid omgående.

Tand- och Platinacentralen. (Grundad 1895).

Träffas i Kiruna å Privathotellet.

Varmt om fötterna
bevarar hälsan

Bästa och billigaste
Skodonen
köpas hos

Kiruna Skoförsäljningsförening
Rt. 291 u. p. a. Kiruna

OBS! Billiga priser OBS!

Kroftiga Sulpäkor, mans, svarta kr. 14.50
Dito damsa 12.50
Ett par Lodjor till 13.50
Postorder exp. prompt. Om ej tillräckligt lager tänes varorna åter. Vid köp av minst 5 par franko, frän

E. A. Öhléns Skoaffärer
Kiruna, Tel. 4. Malmberget, Tel. 4.

med någon norsk inälig bokamälla för de av arbetskäpärnä sprätkär som i jäg domäg ägä omkäng och kräkä hemom en verkäliäs-förhämmäjs. Det. Ofäck är jo förmodäs skäbäns lön och de i fär mäg ochsä professor Fehr hämnäs.

I självängäl isolation har han setäjä på sin studerkämmäre. Endast då och ä har hon hett ful ut ifrän ett ära di ä. monolämna skrädäräfäret dätuäe i vägäen. Endast di hän märkt nägon hätäg skyrräg i de ädäer hän hän tyckt jäg och tysnat mera uppmärksam en sumä. I Ofäer den ädäa fäen borde de emäliertäl ha varit så att den ädäo. Lyckä sig förnärka ett mer än vanligt äbäjäkä gnäsämäe som trots studerkämmärens Ujodäa vägäer blixtä till en drängäni för hemom, han har nämä ägäm det hoä hä de för händer äl, sädan och har antäjäjäen hell och ogärä fämä tecka äjn sjäjäkäsamhet äl äll hjeäm till ett analjäcäl jäsääjääde jäte i den tärumäk värdäm.

Och ä ä vacker dag tyckte sig herr professorn ha tjäsmä mog. Han trädäädäl ur sin studerkämmäre ändäl och berätäg med lankeäjäer jämna den trähäm som hedäjäkäjäna äegäjäjäer rest för nägäjäen ädäa sälv hädäs i alla lämäer, emäl äro äv rent italiensk kärakäär och ääjäda sig icke på det minsta sätt i respektive staters äjäre angäälägenäheter.

Järnbrukens sammanslagningsplaner.

Generaldirektör Fryxell uttalar sig om förhandlingarna.

Stockholm, måndag.

(TT) Rörande de mycket omtalade sammanslagningsförhandlingarna mellan en del mellansvenska järnbruk har generaldirektör Axel Fryxell som i egenskap av ägarfall ordförande varit i tillfälle att följa de förhandlingar och utredningar varpå sammanslagningsförslaget grundar sig, uttalar sig för en TT:a medarbetare. I juni 1924 sammanträdde representanter för ett tretiotal järnbruk varvid beslöts att undersöka möjligheterna av att sammanföra ej uttal bruk till en ekonomisk enhet. Till en början skulle utredningen avse följande sitta. bruk: Fagersta, Köster, Forsbacka, Horndal, Söderfors, Smedjebacken och Vikmanshyttan. Vad man vill vinna med sammanslutningen angäive de initiativtagande berörda företäen vara minskade tillverkningskostnader samt besparingar och vinster i förädlingsindustrierna. Den utförda utredningen har tydligt givit vid handen att de förhoppningar som ställts på en sädan sammanslutning existerar vore möjligt att realisera. De intresserade parterna ha varit dels aktieägarna och dels de företagsägvarande bankerna. Bland aktieägarna finnes som bekant också staten genom Kreditkassan. Den omständigheten att staten också har deligarskap i ett par av bruken och att detta skulle rent av förhindra deras rationella utnyttjande och deras anordnande i en och för sig önskvärd organisation, torde vara utesluten.

Italienskfascisterörganisation i Stockholm.

Bildad för några månader sedan på initiativ av Italiens minister i Sverige.

Stockholm, måndag.

(TT) Med anledning av att ett par svenska tidningar förklarat den vid en helt nyligen hållen kongress av italienska fascister i utlandet representerande Stockholm Fascist som en mystifikation, har Aftonbladets Romkorrespondent vänd sig till generalsekretariatet i Rom som direkt dupkyter att i ett brev av den anförda sällskapet som det bjuna till att analjäcäl jäsääjääde jäte i den tärumäk värdäm.

Och ä ä vacker dag tyckte sig herr professorn ha tjäsmä mog. Han trädäädäl ur sin studerkämmäre och berätäg med lankeäjäer jämna den trähäm som bedäjäkäjäna äegäjäjäer rest för nägäjäen ädäa sälv hädäs i alla lämäer, emäl äro äv rent italiensk kärakäär och ääjäda sig icke på det minsta sätt i respektive staters äjäre angäälägenäheter.

Konflikten vid Sandvikens sulfatbyggnad.

Arbetarna antagna, arbetsgivaran förkasta medlingsförslaget.

Hernösand, måndag.

(TT) PA förlikningsmännens, J. P. Johnssons i Östersund, framlagda medlingsförslaget i konflikten vid Sandvikens sulfatbyggnad har av arbetarna antagits men parternas svar avlämnats, enligt vad Västernorrelands Allehanda erfarit, och har därvid förslaget antagits av arbetarparten under det att arbetsgivarna avslagit detsamma.

Bilolycka i Stockholm.

Trettioårig kvinna överkörd och dödad.

Stockholm, måndag.

(TT). Natten mot måndagen blev en ännu okänd kvinna överkörd och dödad av en bil vid Slussen. I samma ögonblick som chauffören skulle köra uppför Slottsbacken kom damen springande över gatan från spårvagnen. Chauffören hann ej stanna, utan bilens stänkskärm träffade henne och kastade henne under bilen varvid hennäs ögon ögonblicklig. Döden torde ha varit ögonblicklig. Den dödade har sedermera befunnits vara ett 30-årigt handelsbiträde, som polisen omgivningen ännu ej kunnat utfinna av den dödsa anhöriga, att uppgifva namnes namn.

Cyklon härjar flygläger i Marocko.

Paris, måndag. (TT). Till tidningarna meddelas från Casablanca att en yttersta vårdsam cyklon härjat flygmaskinsparken i legionärernas flygläger i Fez. Tre soldater omkomno under cyklonen och ett 20-tal skadades. Skadorna uppskattas till flera miljoner franca.

Dödsolycka under skidtäkning.

Falun, måndag. (TT) En egendomlig dödsolycka inträffade på söndagen utanför Falun. En ajuttonårig yngling Bernhard Norgren son till en postmästare i Falun räkade under skidtäkning utför en backe fälla omkull och så ske sä dan så vådsamt i marken att han på rätten avled å Falu lasrett.

Gripsholm anländ till Newyork.

Göteborg, tisdag. (TT). Svenska Amerikalinjens ångare Gripsholm har enligt telegram från Newyork anlänt dit vid 5-tiden på måndagsmorgonen.

Åt sidan och blev liggande upp och nedvänd invid spåret. En av passagerarna fick ena armen krossad men de övriga lyckades undkomma utan nämnvärda skador. Bilen blev fullständigt ramponerad.

Tyska regeringen avgår.

Locarnopakten godkänd, Luther drar sig tillbaka.

LUTHER,
avgående regeringens chef.

Stockholm, måndag.

(TT). Dagens Nyheters Berlinkorrespondent telegraferar att tyska regeringen efter underteckningsdat av Locarnopakten inlämnat sin avskedsansökan.

Luleå Fackliga . . .

(Forts. fr. sid. 1.)

na grova beskyllning är fullständigt grundlös. Det finns inte ett ord av sanningshalt i denssamma. Uttalandet, i vilket lämnas en framställning av de mellanhavanden de Norrskensflammans redaktörer haft med de i konflikten inveckkade personerna, slutar med en tramning till Norrländska Socialdem. att slutta upp med sin för den fackliga rörelsen i Norrbotten skädliga verksamhet och om icke denna uppmaning efterlevas, eller följd, kommer Luleå fackliga samorganisation att vidtaga andra åtgärder och nödiga mätt och steg i syfte att få slut på N. S. F:s med den fackliga rörelsen skädliga undermieningsarbete.

Vid framstäldt proposition antog mötet detta uttalande.

Från kommunistiskt håll hade föreslagits att en undersökningskommitté eller jury skulle tillsättas med uppdrag att undersöka huruvida de påstäenden vore riktiga som gjorts att Malmö A b:s o ä visshet om vad som är sant och riktigt, torde icke stå att erhålla. I den av mötet antagna resolution sägas att de rad Andersson gav Hansén gick ut på följande: «Använd organiserad arbetskraft och gör upp med den fackorganisation edraj eventuella arbetartillhör och till de priser de begär. Ni kan inte annat vara.»

Det var kontentan av samtalet. Yttrandet är vagt och oklart. Linderot däremot har givit rent besked om att det tillrätta då tvenne arbetsvilliga hos honom förhördes sig i saken. I framhöll, heter det i uttalandet, med skärpa att de hade att rätta sig efter regeriet och Luleå L. S. alldenstund arbetsplatsen läg inom dess verksamhetsområde. Andersson yttrat sig i samma klara ordalag, skulle ett missförstånd icke gärna kunna ha uppstått.

Att det sedan funnits kommunister bland blockadbrytarna torde vara fastslaget. Det är t. ä. ha varit dessa som de av polisen för några dagar ocr foro hem och bildade S. S. F. F-avdelningen i Arkogen, värefter de reste tillbaka till Luleå och återupptogo sitt blockadbryteri. Vem som intalat dem att bilda en S. S. F. F.-avdelning är icke utrönt, men tillvägagångssättet är ingalunda nytt. Det är icke första gången blockadbrytare tillgripit den utvägen när det gällt att brytä syndikalisternas strider.

Vad det slutligen angår denssamma mötet utfärdade prickningen mot Holmkvist, så inskränka vi oss att säga att den av allt att döma tillkommit det sätt varpå hätterdigt sätt. Från L. S. sida skall det nu igångsättas en ordentlig utredning i de arbetsskyffiäter i vilka transportarbetareförbundet kunderats för sin hälkning och när den föreligger fardig torde det kommä att visä sig om det den motifierade kvist utfärdade prickningen saknar allt fog, och att de egentliga syndabockarna äro att söka bland dem som nu uppträdde som anklagare och domare.

Holmkvist är visserligen en ägel i ögat på vissa håll, men det bör skall ingen inbilla sig att vikn medel som helst äro tillåtna när det gäller att komma honom till livs.

Dansk storbedrägare häktad i Stockholm.

Har förfalskat växlar och lyckats utfå stora belopp.

Stockholm, måndag.

(TT) Den av danska polisen efterlyste Richter har anhållits i Stockholm. Han har enligt efterlysningen gjort sig skyldig till bedrägeri, genom växelförfalskning och bedrägeri tillskansat sig ett belopp av 20,000 danska kronor, och på en växel 2,000 svenska kronor. Richter samt en kvinna Johanne Christensen, vilken också omnämnts i danska polisens efterlysningar, ha anhållits i ett hus vid Artillerigatan. Vid förhör erkände Richter att han förfalskat dessa till avsevärda belopp. Dessa växlar ha ingivits i att par banker i Köpenhamn. Kvinnan har vid polisförhör förklarat att hon varit okunnig om Richters brottsliga handlingar. Hon har emellertid erkänt att hon bekommit en del kläder av Richter.

Dramat i Säfsnäs.

Falun, måndag. (TT) Läkarundersökning har nu verkställts å den vid Säfsnäsbranden inneburnäe hushållerskan Karolina Jansssons lik. Undersökningen har blivit fullständigt negativ då det på grund av kroppens förfallna tillstånd varit omöjligt att konstatera om hon eventuellt varit utsatt för våld.

Belgiska gruvarbetarekongressen.

Brysseel, måndag. (TT) Gruvarbetarekongressen har förklarat gruvägarnas förslag till överenskommelse.

Inlandsbanan: när blir . . .

(Forts. fr. sid. 1.)

Kanker eller med till Avaviken, eädan drages ned till Ardvidsaur, har den dir. nätt sammankntyting i Ardvidsaur. För att sammankntyn den si ä Inlandsbanan sä fortsätter man från Arvidsjaur ä att man kommer i nära beröring med Ström, Ankarvattnet, Tjappaälve, Muoskosel, Suddesjaur, Brännaälven och fortsätter, därifrån över till sjön Gäkna där man göragr Pitesjfen vid älvens utfall ur sjön eller ock 6 km. längre ned i närheten av Byn Akkujaur. för att, därifrån fortsätta till Jokkmokk.

Jag har ingen anledning att förstrips hälp ut den s. k. sakkunnäpäns utstakade riktningen, men de jag fäfuäds fram och äter äteklilägna gänger genom de märker och till de platser jag har upptagit vägar lag utan överdrift pästä att jäg känner terrängen ikka bra, om det blätte, en sakkunnäspän. Om hänan tar denna sträckning kommer den att gä genom den beforkläde bjäd som finnes mellan Skellefteå- och Piteälvarna. Den kommer desuutom att skära valdäjäs skogsmarden, som nu ligga utom räckhäll för flottäd der och transportvägar.

Det valdäjäs myrkomplex, som strycker sig från Vaikjaur vid lilla Luleälven nästan ädä fram till Ligga vid stora Luleälven, en myr på nära två mils längd, som tränäm äger tjäjäjä

EXTRA FINA

Julcigarrer

La Crema — Mia Cara — Auora — El Mapo Mundi — Akta Havana m. fl. sorter.

Nyinkr.:

Conf. Damcigarretter och Cigaretter, Tobak, Cigarreigaretter.

Passande JULKLAPPAR till Herrar och Damer !

NYA TOBAKSHANDELN

Tel. 335. Kiruna. Tel. 335.

Ottomaner

med en och två bäddar.

Stor sortering i OVERKAST.

Lundströms Tapetserarverkstad

Lokal: Fröken Hjorts gård.

Rt. 399. KIRUNA. Rt. 399.

H. Mothanders

GULDSMEDSAFFÄR.

Tel. 113. Kiruna. Tel. 113.

Nyinkomna varor.

Lämpliga heder-presenter.

Förlovningsringar. -:- -:-

Gravering o. reparation på dagen.

F. G. Rosenlund

Skrädderiaffär

Rt. 190. Kiruna. Rt. 190.

REKOMMENDERAS.

Tacksam för beställningar

Extra prima handstickade, liksidiga

TÄCKEN

Vikanders Eftr.

EXTRA PRIMA LANDSSMÖR hos CARL JANSSON, Tel. 407. Kiruna.

Kiruna Municipalsamhälles Elektr. Installationsaffär

försäljer Elektriska Spisar i olika typer av de välkända fabrikaten »Helios» och »Therma». Värmeelement, Strykjärn och övrig elektr. armatur ständigt på lager och till ortens billigaste priser. Elektr. Lampor och Installationsmaterieel i rikhaltig sortering.

Elektriska installationer av alla slag utföras till billiga priser och med bästa materiel och utförande. Arbetsbeskrivningar och kostnadsförslag uppriittas.

Affären hålles öppen alla söckendagar från kl. 9 fm. till kl. 6 e. m. Övermontören träffas säkrast mellan 5—6 e. m.

OBS.! Ensamförsäljare i Kiruna av Helios- och Therma-spisar.

TELEFONER:

Affären 427

Kontoret 314

Övermontörens bostad 18

LOKAL: F. d. Folkets Hus.

Municipalnämnden

Dödsfallet U. S. A.

(Forts. från 1 sida sid.)

sägt ut att vara fullständigt utmattad och behöfde sig som om han eke riktigt visste vad det var fråga om. Uppriktigt talat: jag tror heller icke att han i detta ögonblick visste det . . .

Fängvaktarna började nu surra fast honom i stolen. Jag såg på hans ansikte. Himmel! — aldrig skall jag glömma denna bråddel av en sekund. Jevde jag sö i miljoner. Ur Vittorios stolar voro placerade mitt framför fangen, knappt fyra meter från det elektriska mordverktyget, och jag hade min plats rätt framför honom. Inte en röreise, inte det minsta ansiktsuttryck hos honom kunde jag undgå att iakttaga. Ansiktets uttryck var ohygdligt. Det vittnade om att fängens tankeförmåga fullständigt att han alltså redan var själslöst död, liksom han inom några minuter även skulle vara lekamligt dod.

En pater stod vid hans vänstra sida och läste ur det lapitel i nicol av evangelierna. En representant för den kristnal religionen som assistent när det gällde att taga en människas liv . . . Här stodo andra människor, representanter för samhälleet och verkställare av dess vilja och lagliga domslut och träffade kallblodigt de sista förberedelserna till ett mord, ett lagligt mord, i enlighet med samhällets givna föreskrifter. Ty den som blir dömd, han alltså redan mördat och det står skrivet, att den som utgjuter blod, hans blod skall också utgjutet vardа . . .

Jag satt och tänkte på det femte budet. Gällde det blott för den enskilde? Under detta var fangvaktarere sysselsatt med att binda fast den olyckliges kropp i stolen. När det var gjort, fastes elektroderna vid hans hud. Ifa golvet invid stolen. Ett av elektriska kabel som ledde bort till den på väggen befintliga apparaten. Kabelns lände stodo i ett stäg mässa som därpå sattes på den dödsdömdes huvud. Därpå band man en svart mask för ansiktet på honom. Den räckte jämt ned till munnen och man kunde endast skönja läpparna, vilka lyste med en spökaktigt blek färg. En obeskrivlig hemsk tystnad härskade i rummet. Sekunderna, blevo till minuter och minuterna förefölo oss som timmar. Det var fruktansvärt. Den tjänstgörande medicinen som skulle sköta apparaten kom fram med en av vatten dryppande svamp och placerade den under mössan på offrets huvud. Varför skulle den tjäna? Jo, det var denna svamp här som offrets vande kott da strömmen slöppes på. Något annat ändamål tjänar den icke.

Emilettas ban skakade där han satt. Hans händer vilade på stolens sidostöd. Ibland rörde han sig med en hopp och ned så kunt remarna tillåto, precis så som sinnessjuka stundom göra. Prästen trädde nu fram och hjälpte honom knappt fyra meter från det elektriska mordverktyget, och jag hade min plats rätt framför honom. Inte en röreise, inte det minsta ansiktsuttryck hos honom kunde jag undgå att iakttaga. Ansiktets uttryck var ohygdligt. Det vittnade om att fängens tankeförmåga fullständigt att han alltså redan var själslöst död, liksom han inom några minuter även skulle vara lekamligt dod.

En pater stod vid hans vänstra sida och läste ur det lapitel i nicol av evangelierna. En representant för den kristnal religionen som assistent när det gällde att taga en människas liv . . . Här stodo andra människor, representanter för samhälleet och verkställare av dess vilja och lagliga domslut och träffade kallblodigt de sista förberedelserna till ett mord, ett lagligt mord, i enlighet med samhällets givna föreskrifter. Ty den som blir dömd, han alltså redan mördat och det står skrivet, att den som utgjuter blod, hans blod skall också utgjutet vardа . . .

Jag satt och tänkte på det femte budet. Gällde det blott för den enskilde? Under detta var fangvaktarere sysselsatt med att binda fast den olyckliges kropp i stolen. När det var gjort, fastes elektroderna vid hans hud. Ifa golvet invid stolen. Ett av elektriska kabel som ledde bort till den på väggen befintliga apparaten. Kabelns lände stodo i ett stäg mässa som därpå sattes på den dödsdömdes huvud. Därpå band man en svart mask för ansiktet på honom. Den räckte jämt ned till munnen och man kunde endast skönja läpparna, vilka lyste med en spökaktigt blek färg. En obeskrivlig hemsk tystnad härskade i rummet. Tvenne fängvaktare gingo till stolen och löste remmarna. En av dem tog en handduk och torkade svetten av Emilettas hårt och fradjan fra dhans läppar. Läkaren tog sig nervösa om strupen och satte sig i fåtaren som stod bans bröst och lyssnade. Hjärtat var ganska dåt antingen det var stillestånd, det var fibrera eller det var en gang fast remmarna vaeriter läkaren gar ett tecken till manöverpersonalen. Elektricitet skluppte ansyn pa strömmen och i samma ögonblick rycktе fangen till i stolen och det förefoll som om han gjorde en övermänskliga kraftansträngning att resa sig. Kroppen skakade starkare an förra gangen och det förefoll som om den sem lodlös. Första gangen var den mera stram, men nu kom det en vissa sammanbrottet. Fassanfulla sekunder . . . Jag trodde remmarna skulle brista under de ohyggliga rykningarna, stolen skakade under den olyckliges sin inuo in i det sista gjorde fumlandе försök att resa sig. Ånga steg ur hans hud. Jag hörde hur det pin vattendränktn svampen var fastnutt. De barn delarna av hans kropp lårjade skifta i en svart eller blanktig färg. Mumen förtryck och mellan läpparna trängde skummet fram. Aldrig har jag skådat mera grusvigtigan, något så fruktansvärt som detta.

Stömmen sussade ämu en tjugo sekunder, kanske längre. Sä gav läkaren åter ett tecken. Mannen vid vaggen slog ifrån, vaktarna löste remmarna och läkaren satte stetoskopet ämu en gang till vid kroppen. Efter en minuts förlopp vände han sig ed den med ansiktet vore omtäckt och han med ett kommiljet likgiltig stämma: »Jag förklarar denna man för död». Vaktarna löste de återstående remmarna som ännu fastnutt vid dödes i stolen. Bödeln vid vaggen tog fram och hjälte den ogenomdinga huvudbonaden av liket. När han avlägsnade masken som dolt ansiktet — min gud vilken förvandling anblick!

Jag ser också en språkets yperate mästare, jag skulle ända med kunna i ord skilra vad jag sag. Jag måste överlåta åt läsaren att i sin inbillning söka skapa sig en bild av det hela. Overallt skådade jagen av den hemska dödskamp som Emiletta utkämnat. Jag har sett många människor dö, många under de svåraste plågor. Men det jag nu sag det gick sällt. Halsådrorna voro uppbrutna och tjocka som rop, muskler och senar hade formligen kastat sig om varandra i den dödes kropp. Strupen var svullen till omskänlighet och på bägge sidor av densamma funnos brännsår. Huvudet föll slappt ned på västra skuldran, tungan hängde utanför munnen ur vilken en svart vätska vällde ned på brället. Troligen hade den bitit sönder tungan första gangen strömmen slöppes på. Kropparna efter den fruktansvärda saffran 137 grader Fahrenheit (53 Celcius.)

John Rys återstod. Det var en popke på mitten av. Framför honom skred en präst med långsamma steg. »Jag är uppståndelsen och livet», mumlade han med bruten röst. Rys sag med fasta ögon på de församlade. I handen höll han ett litet kruxifix av trä, en liten torvtrig sak som en medfänge förmodligen stuckit till honom innan han antridde sin sista vandring. Kruxifixet symboen på kärlek och förlåtelse . . . I denna värld hade han troligen icke funnit mycket av kärlek, eg heller förlåtelse. Vaktaren fördе honom fram till stolen och han satte sig villigt ned i den. Sin ungdom till trots gav intrycket av en som kämpat ut, en som blivit övervunnen i den hårda kampen med det obarmhärtiga livet . . .

Plötsligt syntes han gripen av ångest. Långsamt fyldes hans öppna mund i likna »lika banade sig vägen under den hemska mörkt som man tryckt ned på hans huvud. Jag sag hur läpparna darrade, troligen had han en bön. Doktorns klocka tickade med hammarslag. Han gav ett tecken och efter ilade den dödsbringande strömmen genom en mäniskokropp. Rys vred sig konvulsivisk. Så med ena hände m o prästens stämma som överrösten den elektriska strömmens hemska susande: »Guds moder, hälsa honom, guds moder bed . . . Under ljugu sekunder steg en sky av ångs från huvudet på den olyckliga, strömmen förbrände hans inneh och rummet fyldes av lukten av bränt kött. Jag kände ett obeskrivligt äckel, fick plågamma kvälningar och slöt ögonen.

»Jag förklarar denna man för döds. Det var doktorns kalla, likgiltiga röst som väckte mig ur bedövningen.

Interiörer från Sandträsk.

[illegible]

Tvenne fängvaktare gingo till stolen och löste remmarna. En av dem tog en handduk och torkade svetten av Emilettas hårt och fradjan fra dhans läppar. Läkaren tog sig nervösa om strupen och satte sig i fåtaren som stod bans bröst och lyssnade. Hjärtat var ganska dåt antingen det var stillestånd, det var fibrera eller det var en gang fast remmarna vaeriter läkaren gar ett tecken till manöverpersonalen. Elektricitet skluppte ansyn pa strömmen och i samma ögonblick rycktе fangen till i stolen och det förefoll som om han gjorde en övermänskliga kraftansträngning att resa sig. Kroppen skakade starkare an förra gangen och det förefoll som om den sem lodlös. Första gangen var den mera stram, men nu kom det en vissa sammanbrottet. Fassanfulla sekunder . . . Jag trodde remmarna skulle brista under de ohyggliga rykningarna, stolen skakade under den olyckliges sin inuo in i det sista gjorde fumlandе försök att resa sig. Ånga steg ur hans hud. Jag hörde hur det pin vattendränktn svampen var fastnutt. De barn delarna av hans kropp lårjade skifta i en svart eller blanktig färg. Mumen förtryck och mellan läpparna trängde skummet fram. Aldrig har jag skådat mera grusvigtigan, något så fruktansvärt som detta.

Stömmen sussade ämu en tjugo sekunder, kanske längre. Sä gav läkaren åter ett tecken. Mannen vid vaggen slog ifrån, vaktarna löste remmarna och läkaren satte stetoskopet ämu en gang till vid kroppen. Efter en minuts förlopp vände han sig ed den med ansiktet vore omtäckt och han med ett likgiltigt likgiltig stämma: »Jag förklarar denna man för döds». Vaktarna löste de återstående remmarna som ännu fastnutt vid dödes i stolen. Bödeln vid vaggen tog fram och hjälte den ogenomdinga huvudbonaden av liket. När han avlägsnade masken som dolt ansiktet — min gud vilken förvandling anblick!

Jag ser också en språkets yperate mästare, jag skulle ända med kunna i ord skilra vad jag sag. Jag måste överlåta åt läsaren att i sin inbillning söka skapa sig en bild av det hela. Overallt skådade läsaren av den hemska dödskamp som Emiletta utkämnat. Jag har sett många människor dö, många under de svåraste plågor. Men det jag nu sag det gick sällt. Halsådrorna voro uppbrutna och tjocka som rop, muskler och senar hade formligen kastat sig om varandra i den dödes kropp. Strupen var svullen till omskänlighet och på bägge sidor av densamma funnos brännsår. Huvudet föll slappt ned på västra skuldran, tungan hängde

Besök EDVIN JOHANSSONS Rak- & Frisersalong

Rt. 123. Kiruna. Rt. 123.

Konekt & Frukt

köpes fördelaktigt hos

Kiruna Konfektyrfabr.

E. Samuelsons Blomsterhandel

rekommenderas vid behov av BLOMMOR samt GOD KVALITET av god kvalité.

Färska Grönsaker inkommer de närmaste dagarna.

Telefon 262.

Säg det med blommor.

Thulebor!

Rak- & Frisersalongen

vid Thulesskolan.

REKOMMENDERA

Viktor Jonssons Damkofter

Pappershandel

Riks. 364. THULE. Riks. 364.

REKOMMENDERAS!

Stor sortering i

ytterst liga priser.

Hemstickade HERRSTRUMPOR till 2:50 paret.

Amalia Norrmans

Garn- & Vitvaraaffär, Kiruna.

Axel E. Wallerströms

Tel. 143 Bokhandel -:- Kiruna Tel. 143

Sortimentsbokhandel

Musik-, Konst- & Pappershandel. Fotografiskt magasin. Kontorsutensilier, Kristallvaror, Prydnadsartiklar, Tobaksvaror m. m.

Norrboms Hushållsmagasins Eftr.

Tel. 5. KIRUNA. Tel. 5.

Välsorterad Speceri- & Delikatessaffär.

Kött, Fisk och Färska Korvvaror dagligen. (Uppskuret på begäran) Frukt, Safter, Choklad, Konfektyrer och Karameller m. m., m. m.

Vid behov av olika slags

Bordsdrycker

vänd Eder med förtroende till

Sääf's Läskedrycksfabrik

Tel. 239 KIRUNA Tel. 239.

HERRUMSMÖBLER

SÄNGKAMMAR- och SKINNMÖBLER, KORK- och GANGMATTOR

:— samt apassade matter i stor sortering ständigt på lager —:

:— FJÄDER, DUN, RENHAR och GLANSULL, TÄCKEN,

:— FILTAR, MADRASSER, KUDDAR m. m., m. m. —:

Rt. 9 Kiruna Möbel- & Bosättningsaffär. Rt. 9

Johan Falkberget.

Trældom.

(FIMBULVINTER.)

Det är en söndag i september och luften är så klart söndagslju. Och det är ändå ute vid havet på en vårdärnd och lyna Hans Anset.

Tengel Jättesti stod i ingången till kyrkan. Höstsolen brände röd å de små bukiga fönstergluggarna. Hög och välvuxen stod han med en vadmalsröja slängd över armen. Allmogen skred långsamt ut ur kyrkan i stora tjärmorda skor. Han lutade lite på huvudet och såg försagd ut. Hur kom så mycket vårdandefolk förbi.

Orgeln tonade dämpat och avlägset i den fuktiga, stenkalla skeppen.

Och klockorna ringde i tornet, de gick med en sådan halvtung klang, de tyngs klockorna här ute. I stormen vårmiter, när snöyra och oväder stod i ett enda tjut in genom tonglugguen, ringde stormen själv klockorna. Men när kyrkoklockorna klang i oväder och mörker vid nattetid, då jordades människor till vila på havets botten. Och strandsittarna lägo hårda och med dödna skrämsel i sina hjärtan och lyssnade.

O, Herre! se i nåden ned till alla som strida dödens bittra strid !

I dag ringde klockorna för grändens gamle smed. Simen Dania.

— Han är icke lätt att få i jorden, sade Hans Assen och det var vettiga ord i Hans Assens mun. Han hade på sin tid lärt hantverket av Simen Daniel. Nu vandrade Hans Assen mörk och vinglig i sina ock skinn i salig Simen Daniels fotspår från gård till gård och smidde ungefär vad det behövdes till det stravande.

Allmogen fortfor att skrida förbi. Tengel blev oälig. Antingen kom hon — längt bakom i leden.

Hon blev honom varse stan nästa. Och hon blev stående mitt i solskenet, från fönstret. Hon var så förgjort ung och vacker i den bleka solen.

Han satte hatten på.

— I kväll, Randi . . . när solen går ned.

Mer fick han icke sagt. Hon var yngsta dottern till kaiman Jörgen Wägen. Länsmannen gick strax före honom, och samman med honom storfläsiga Ola Tröet.

Hon bara nickade och log. Tengel blev stående kvar på kyrkotrappan. Klockorna ringde länge och tungt. Stranddittarna ringo böjda och dämjuka i sina hjärtan. De grundade allvarligt på den text prästen hade uttalat från predikstolen i dag. Han hade talat om den orättfärdiga mammon, hur det var farligt att tjäna den, hur det ställade dödsbilden i människornas hjärta.

A—A—, stora syndare voro de. Och mera synd måste de vid behandla sig med och ta på sig, om de skulle någorledes kunna så sig igenom denna jordiska jämmerdal. A—A— en synfull strandsittare kan sucka så djupt. Han kan suckа en hel söndag.

Uppå dagen höjde en stor garve farleden söderöver. Kölvattnet låg svart och blankt efter den, med vita skumstripor. Masarna följde som svärmvider, och sågo på korningar välte ut ur skorstenarna.

Tengel Jättesti gick fram och tillbaka vid stranden.

Av och an stannade han.

Med händerna längst nere i byxficknorna blev han stående och stirrade efter båtgästen.

Det var amarbetaren.

Som en farsot drog denna hät längs kusten, är ut och är in, sopade ungdomen med sig.

Ja, ungdomen reste. Han lade för resten också ka lust att resa, vad det beträffade. Bara man slapp bära hemlingen med sig ombord. Dessa emigrantfärder voro som stora likfärder, de drogo över havet under jämmer och gråt — bara en och annan oförvägen hjärtat gjorde det lättare med livets dragspel i händerna, sjöng och var glad och trampade takten mot kistbottnen.

Tengel måste se på kockan. Han rev den manhaftigt upp ur fickan och funderade. Vädligt tidigt inför Gränsen, Randi! Det var icke lätt för henne att lura sig åstad. Så vände han helt om och gick med långa steg tvärs över strandvägen och uppöver Jättehelen. Därifrån såg han Jörgen Wägens stora hus, Jörgen Wägen var en mäktig man, han var länsman och allsmäktig längs kusten.

Tengel tog vägen förbi en skärgårdsvarf i likkistan

EXTRA FINA

Julcigarrer

La Crema — Mia Caro — Aurora — El Mapo Mundi — Äkta Havanna m. korter.

Nyheter i Cpul. Damcigarretter och Cigaretter, Tobak, Cigarrgarnitur.

Passande JULKLAPPAR till Herrar och Damer!

NYA TOBAKSHANDELN
Tel. 835. Kiruna. Tel. 835.

Ottomaner

med en och två bäddar.
Stor sortering i DIVERSE AST.

Lundström Tapetserarverkstad
Lokal: Fröken Hjorts gård.
Rt. 899. KIRUNA. Rt. 899.

H. Mothanders

GULDSMEDS-AFFÄR.
Tel. 113. Kiruna. Tel. 113.

Hyfnkoma varor.
Lämpliga hederspresenter.
Förlovningsringar. -:- -:-
Grnvering o. reparation på dagen.

F. G. Roslunds

Skrädderiaffär
Rt. 190. Kiruna. Rt. 190.

REKOMMENDERAS.

Tackar för beställningar.

Extra prima handstickade, liksidiga

TÄCKEN

Vikanders Ettr.

EXTRA PRIMA LANDSSMÖR
hos GARL JANSSON, Tel. 407.
Kiruna.

Kiruna Municipalsamhälles Elektr. Installationsaffär

försäljer Elektriska Spisar i olika typer av de välkända fabrikaten »Hellos» och »Therma». Värmeelement, Strykjärn och övrig elektr. armatur ständigt på lager och till ortens billigaste priser. Elektr. Lampor och Installationsmaterial i rikhaltig sortering.

Elektriska installationer av alla slag utföras till billiga priser och med bästa material och utförande. Arbetsbeskrivningar och kostnadsförslag upprittas.

Affären hålles öppen alla söckendagar från kl. 9 f.m. till kl. 6 e. m. Övermontören träffas säkrast mellan 5—6 e. m.

OBS! Ensamförsäljare i Kiruna av Hellos- o. Therm.-spisar.

TELEFONER:
Affären.....427
Kontoret.....314
Övermontörens bostad.....18
LOKAL: F. d. Folkets Hus.

Municipalnämnden

Dödsstraffet i U. S. A.

(Forts. från 1 sta sid.)

såg ut att vara fullständigt utmattad och betedde sig som om han icke riktigt visste vad det var fråga om. Uppriktigt talat: jag tror heller icke att han i detta ögonblick visste det. ...

Fängvaktarna började nu surra i sina hemliga telefoner. Jag sågo hans ansikte. Himmel! — aldrig skall jag glömma denna bråkdel av en sekund. Jag sågo i miljoner år. Vittnenas stolar voro placerade mitt framför fängen, knappt fyra meter från det elektriska mordverktyget, och jag hade mitt plats rakt framför honom. Inte en rörelse, inte det minsta ansiktsuttryck hos honom under jag undrja att inkttaga. Ansiktets uttryck var ohyggligt. Det vittnade om att fängens tankeförmågor förlamats, att han saltat redan var äjälfligt död, liksom han inom några minuter även skulle vara fysiskt död.

En präst stod vid hans vänstra sida och läste ur ett kapitel i andra av evangelierna. En representant för den kristna religionen som assistent när det gällde att taga en människas liv! ... Här stoo de andra människor, representanter för samhället och verkställare av dess vilja och lagliga domslut och träffade kallblodigt de sista förberedelserna till att mord, ett lagligt mord, i enlighet med samhällets gamla traditioner. Ty den som här skulle mördas hade också mördat och det är strävt, att den som utgjuter blod, hans blod skall utgjutas. Det var vad det var.

Jag satt och tänkte på det femte budet. Gällde det blott för den enskilde? Under tiden var fängvaktaren sysselsatt med att binda fast den olyckliges kropp i stolen. När det var gjort, fästes elektroderna vid hans hud. En gobelin inslöt en elektrisk kabel som lodde bort till det på vägen befintliga uttagningsstället. Kabelns ända stacks in i ett slags mössa som därpå sattes på den dödsdömdes huvud. I Dörpa hade man en svart mask för ansiktet på honom. Den räckte jämt med till munnen och man kunde endast skönja läpparna, vilka lyste med en apiklattigt blek färg. En obeskrivligt hemak tystnad härskade i rummet. Sekunderna, blevo till minuter och minuterna förefölo oss som timmar. Det var fruktansvärt. Den tjänstgörande mördaren som skulle sköta apparaten kom fram med en av vatten äppande svamp och placerade den under mössan på offrets huvud. Vattnet skulle den tjänat? Jo, kraftvare denna svamp blir offret levande kott då strömmen slippes på. Något annat ändamål tjänar den icke ...

Emilettas ben skakade dir hansalt. Hans händer vilade på sina lendstöd.' Ibland rörde han dem upp och ned så långt rummanna tillåte, precis så som sinnessjuka stundom göra. Prästen trädde nu fram och började med brådskande stämma bedja en sista bön. En av hämmra fingrade på ett slags klocka, vars tarkande förefölo mig ljuda som hammarslag genom rummet. Tick, tick, tick, — och under den svarta masken grinade den dödsdömdes förvridna ansikte. Så gav läkaren ett tecken till bödeln borta vid apparaten. Denne gjorde en ärnrörelse — strömmen slippes på. ...

Det som nu följde kan ingen penna skildra. Offret i stolen kröker krampaktigt sina fingrar. Men rummanna äro solida. Adrorna på hans kropp svälla omaturligt och det förefaller som om de skulle brista. Kroppen ristar i stolen och sveten strömmar bokstavligen ur hudens alla porer. Den elektriska strömmen bringar bokstavligen denna fördömda människas inre i kokning och det ansande ljud som strömmen alstrar förefaller mig likna det som uppstår då ett stycke kött stekes i en överhettad ugn.

Det fräste, knastrade och susade. 2000 volt, nio ampère, ilade genom offrets arma kropp. Hjärtat förlamades, nervsystemet brändes sönder, elektriciteten åskade vad man på medicinskt sprråk kallar hänsen, en fullständig förstöring av blodkärlen.

Jag satt skrickslagen i min stol. En taja av upphetsning steg upp i mitt inre och jag gjorde ha vetat med mina lungors fulla kraft skrika: Sluta! I guds namn sluta upp med tortyren, ni koker ju människan levande! En febersktig svaky kom mig att vårdsamt skälva. Hur lång tid hade det gräsliga skådespelet varat? Jag visste icke, men nu efteråt tror jag icke det räckte längre än en halv minut. Strömmen slogs av, från och när suset av densamma dog bort, drog jag ett djupt andetag av lättnad. Ett av de ögon mig sittande vittnena hackade tänder och aluddrade from: »Jesus, det är förfärligt!» En annan bakom mig föll i vanmäkt, en tredje böjdade kräkas ...

Tvenne fängvaktare gingo till stolen och löste remmarna. En av dem tog ut det förutdöd och torkade svetten av Emilettas bröst och fradgan från nhans läppar. Läkaren tog sig mödan att om kropparn och satte därpå stetoskopet till hans bröst och lyssnade. Hjärtat slog ännu, det antager jag ätmlnstone, ty bödlarna surrade ännu en gång fast remmarna varefter läkaren ny ett tecken till mannen vid apparaten. Mördaren släppte ängv på strömmen och i samma ögonblick gjorde läkaren till i stolen och det förefoll som om han gjorde en övermänsklig ansträngning att rata sig. Kroppen skakade starkare än förra gången och förefoll så gott som ledlös. Första gången var det denna ansträngning som dödade fysiska sammanbrottet. Fasansfulla sekunder... Jag trodde tvenne gånger att mina bröstben under de krampaktiga ryckningarna, stolen skakade under den olyckliga, som ännu i det sista gjorde fanlanden försök att resa sig. Ånga steg upp från hans huvud på vilket den vattendrinkta svampen var placerad. De hans delvis av ångan kropp började skifta i en svart eller blåaktig färg. Munnen förvridna och mellan läpparna trängde skummet fram. Aldrig har jag skådat sägor gruvligare, något så fruktansvärt som detta.

Stöttna sanade ännu en tjugu sekunder, kanske längre. Så gav läkaren åter ett tecken. Mannen vid vägren skog ifrån, vaktarna löste remmarna och läkaren satte stetoskopet ännu en gång till kropen. Efter en minuts förlopp vände han sig om och sade till mottvitnena sade han med fullkomligt lugnlig stämma: »Jag förklarar denna man för dödd.» Vaktarna löste de återstående remmarna som ännu fasthöllo den dödo i stolen. Bödeln vid vägren trädde fram och lyfte den egendomliga huvudbonaden av liket. Han avlägsnade masken som dolt ansiktet — min gud vilken förskräckliig anblick!

Vore jag också en språkets yppersta mästare, jag skulle ändå icke kunna i ord skildra vad. Jag sägo. Jag mäste överlåta åt läsaren att i sinfantasi söka skapa sig en bild av det hela. Ögonen sköndjes spåren av den hemska dödskamp som Emilietta utkämpat i sitten. Det hängande ansiktet av densammma funnos brännande. Huvudet föll slappt ned på vänstra skuldran, tungan hängde utanför munnen ur vilken en svart blodström vällde ned på bröstet. Troligen hade han bitit sönder tungan första gången strömmen slöppes på. Kroppstemperaturen uppgick till den fruktansvärda siffran 137 grader Fahrenheit (58 Celcius.)

John Rya återstod. Det var en pojke på nitton år. Framför honom skred en präst med långsamma steg. »Jag är uppståndelsen och livet», mumlade han med bruten röst. Rya såg med fasta ögon på de församlade. I handen höll han ett litet krusifix av trä, en liten torvtig sak som en medfänge förmodligen stuckit till honom innan han anträdde sin sista vandring. Krusifixet, symbolen på kärlek och förlåtelse... I denna värld hade han troligen icke funnit mycket av kärlek, ej heller förlåtelse. Vaktaren förde honom fram till stolen och han satte sig villigt ned i den. Sin ungdom till trots gav intrycket av en som kämpat ut, en som blivit övervunnen i den hårda kampen med det obarmhärtiga livet ...

Plötsligt syntes han gripen av förmodligen stucket till honom inuan han anträdde sin sista vandring. Krusifixet, symbolen på kärlek och förlåtelse... I denna värld hade han troligen icke funnit mycket av kärlek, ej heller förlåtelse. Vaktaren förde honom fram till stolen och han satte sig villigt ned i den. Sin ungdom till trots gav intrycket av en som kämpat ut, en som blivit övervunnen i den hårda kampen med det obarmhärtiga livet ...

Plötsligt syntes han gripen av förmodligen stucket till honom ögon med tårar, vilka banade sig väg ned under den hemska huvudbonad som man tryckt ned på hans huvud. Jag såg hur läpparna darrade, troligen bad han en bön. Doktorns klocka tickade med hammarslag. Han gav ett tecken och åter lade den dödsbringande strömmen genom en människokropp. Rya vred sig konvulsiivisk. Så med ena hörde man prästens stämma som överröstade de, elektriska strömmens hemska susande: »Guds moder, bed för honom, guds moder bed ...» Under dessa dödsandar gick det sky av ånga från huvudet på den olyckliga, strömmen förbrände hans inre och rummet fyldes av lukten! Jag törstar icke. Jag kände det »obeskrivligt äckel, för plågsamma kvävjningar, och det ögonen ...

»Jag förklarar denna man för dödd.» Det var doktorns kalla, liggiltiga röst som väckte mig ur bedövningen.

HERRUMSMÖBLER

SÄNGKAMMAR- och SKINNMÖBLER, KORK- och GÅNGMATTOR
—:— samt avpassade mattor i stor sortering ständigt på lager —:—
Dessutom FJÄDER, DUN, RENHÅR och GLANSULL. TÄCKEN,
—:— FILTAR, MADRASSER, KUDDAR m. m., m. m. —:—

Kiruna Möbel- & Bosättningsaffär. Rt. 9 Rt. 9

Beslök
EDVIN JOHANSSON
Rak- & Frisörsalong
Rt. 199. Kiruna. Rt. 199

Konfekt & Frukt

köpen fördelaktigt hos
Kiruna Konfektfrukt

Färska Grönsaker inkommer varannan dagarna.
Telefon 242.
Säg det med blommor.

Thulebor

Rak- & Frisörsalong
vid Stationsgatan.

REKOMMENDERAS

Viktor Jonsson

Pappershandel

Stor sortering
av
Damkor
ytterst låga priser.
Hemstickade HERRSTRUMPOR
till 2.50 parr.

Amalia Norrman
Garn- & Vävvaruaffär, Kiruna.

Axel E. Wallerström

Tel. 141 Bokhandel -:- Kiruna

Sortimentsbokhandel

Musik-, Konst- & Pappershandel. Fotografiskt magasin. Kontorsutensilier, Kristallvaror, Prydnadsartiklar, Tobaksvaror m. m.

Norrbons Hushållsmagasins Ekonomiavdelning

Tel. 5. KIRUNA. Tel. 5.

Välsorterad Specerl- & Delikatessaffär.

Kött, Fisk och Färska Kornvaror (Ägtingar) (Ägtingar) på lager.
Frukt, Safter, Choklad, Konfektyrer och Karameller m. m.

Vid behov av olika slags

Bordsdrycker

vänd Eder med förtroende till

Skäfs Läskedrycksfabrik

Tel. 239. KIRUNA. Tel. 239

Johan Fahlbergs.

Trädom.

(FORTSÄTTNING.)

jordadad-människor till vila på Havets botten. Och det hittade han lägo bleka och med dödens skrämsel i sina hjärtan och tvassa ...

O, Herre, se i nåder ned till alla som strida dödens bittra strid i dessa stormar och kämpa för grändens gamle smed, Simon Daniel.

Han är icke lätt att få i ordens, sade Hans Assens man. Det var ovettiga ord i Hans Assens mun. Han hade på sin tid lärt hantverket av Simon Daniel. Vi vandrade Hans Assen mörk och vingig i sitten och skinn. I salig Simon Daniels tid hade man gärd till gärd och smidde ungefär vad det behövdes hår vid stranden.

Simongen fortfor att skrida förbi. Tonget blev oklig. Svallet gick kom hon — långt bakom i leden. ...

Hon blev honom varse och stannade. Och hon blev stående mitt i solskenet, från Tonsiret. Hon var i det fördjärt ung och vacker i den bleka solen.

Han satte hatten på.

— I svall, Randi ... när solen går ned.

Mer fick han icke sagt. Hon var yngsta dottern till betesman Jörgen Wägen. Hon var ung och vacker och strax före hanne, och samman med honom storfiskaren Ola Tröst.

Hon hade tidigare och kär Tengel blev stående kvar på kyrkogrändens sten. Och det var tunt. Strandsitarna gingo böjda och ödmjuka i sina hjärtan. De grundade allvarligt på den text prästen hade utlagt från predikstolen i dag. Han hade talat om den orättfärdiga mammon i hur det var farligt att tjäna gäldet. Hur den utskämda gudsbilden ur människornas hjärta.

A—A— storn sprutne vore de. Och mera synd måste de vil beblända sig med och ta på sig, om de skulle någotsäkra kunna sälj sig igenom denna jordiska jämmerdal. A—A—en syndfull - strandsittare kan sucka så djupt. Han kan säka en hel sönder.

Uppå dagen pöjdes en stor agare farleden söderöver. Kölvattnet var svart och blänkt av oljan, med vita skumstripor. Mässarna följde som ett snövåder och svan tillbaka vid stranden.

Tengel Jättesti gick fram och tillbaka vid stranden.

Det var en stannan hon.

Med bländerna längt nere i bryfickorna blev han stående och stirrade efter ångbåten.

Det var amerikanen. —

Som en farvot drog denna båt längs kusten, är vi sagt är in, och sopade ungdomen med sig.

Ja, ungdomen reste. Han kunde för resten icke så hur att resa, vad det beträffade. Bara man slapp bära hemlängtan med sig kunde man. Det var fruktansvärt vore som stora likfärder, de drog över havet under jämmer och gråt förklarar den enda annan cöfvvägen djävul satt i likkistan med livets draspel i händerna, sjöng och var glad och tumpade takten mot kistbottnen.

Tengel måste se på klockan. Han rev den masksfattigt upp ur fickan och funderade. Väldigt tidigt ännu för hanne. Randi! Det var icke litt för hanne att bara sig åstad. Så vände han hel om och gick med långa steg tvärs över strandvägen och uppåver Jättehedan. Det stirrade han med Jörgen Wägen vitmälade hus. Jörgen Wägen var en mäktig man; han var länsman och allmänkärig länge kusten. ...

Tengel log vägen förbi en slattermyr bort med en lada, som stod där jag och vaktade mellan kvällarna. Han gick gott om tid.

Han var icke stort mer än barngunen ännu — blev nitton år nu fram på sommaren.

Ja, han hade gått om tid.

Han gick och såg på myren — den-var slarvigt rävsad. Länge stirra och höteppar lag kvar österallt. Och han funderade på vilken det var. Vagnen hinter som hade rävsat så slarvigt. Randi!

Det var Vägens slätter hår också. Randi fick detteka yara. Vas var hon nog icke, men för det: så ...

I kvall skulle han träffa hanne. Det var det det var ja. Det var det i nedgående. Han gick och lyssnade efter sina steg längs myrvägen. Och sig på kärlekens vägen.

Men en sådan vacker sondagskvall. Rönnen flammade mot stenarna. Björken stod redan blekblås. Och tinnarna på Jättefjäll reste sig mot öster, med synsnö och hårvan. Det blev vinet tidigt vinter.

Tengel satte sig i ladudörren. Höet längade starkt av sol och blommor. Det lukt som minde honom om en natt na vid slåttern. Natten var mörk och ljum och vemodsfull. Lenande. Det var en natt av lycka. Han var lycklig icke glad i hanne.

Han rev en fläs ut ur dörrramen och gnagde på och han tänkte så mycket. Och solen gick ned i havet.

Det var det det var. Det var det. Det var det. Det var det